

2. ČINOVNÍCI, POŘADATELÉ A VOZY NA RALLY - jejich úkoly a povinnosti

2.1. HLAVNÍ ČINOVNÍCI RALLY

2.1.1. ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Seskupení nejméně tří osob, které jsou ASN (FAS AČR) schváleny vykonávat sportovní pravomoci a které jsou pořadateli soutěže vybaveny všemi nezbytnými pravomocemi pro organizaci soutěže a pro aplikaci Zvláštních ustanovení (MSŘ čl.25)

Zodpovědnost za:

- Zajištění nezbytných administrativních povolení od místních orgánů (MSŘ)
- Za organizační strukturu, přípravu a realizaci podniku (včetně pořadatelských školení) (NSŘ).
- Jmenování činovníků rally s výjimkou delegovaných ASN (MSŘ).
- Zajištění všech služeb, servisů, odborných činností apod. nezbytných k přípravě a realizaci sportovního podniku a to včetně následné úhrady všech závazků. (NSŘ)
- Program zpracovávat jako oficiální dokument obsahující veškeré údaje, nutné pro informování veřejnosti o podrobnostech realizace soutěže. (MSŘ) Program musí obsahovat bezpečnostní informaci pro diváky
- Zaslání rámcového Bezpečnostního plánu a Organizačního a provozního řádu RZ k posouzení bezpečnostnímu delegátovi v souladu s termíny uvedenými v příloze III. Standardních propozic FAS AČR. Poskytnutí veškerých materiálních a administrativních prostředků nezbytných pro úkoly hlavního lékaře.
- Dostatečně informovat o rally zdravotnické záchranné služby, hasiče, popř. armádu v regionu, (pro případný výjezd na trať rally - nutno řešit výhradně přes dispečink rally, stejně jako pro spolupráci při řešení události na rally).

2.1.2. ŘEDITEL RALLY

Držitel platné licence ředitele sportovního podniku FAS AČR. Pro podniky Mistrovství FIA musí splnit povinnost absolvovat seminář FIA jednou za tři roky.

Zodpovědnost, týkající se bezpečnosti, před začátkem rally:

- Zúčastnit se, nebo zajistit účast svého zástupce, prohlídky všech RZ minimálně 3 měsíce před startem rally.
- Jmenovat Hlavního činovníka pro bezpečnost.
- Podepsat Zvláštní ustanovení (ZÚ) a případně Prováděcí ustanovení (PÚ).
- Jmenovat činovníky určené pro kontrolu seznamovacích jízd jako rozhodčí faktů.
- Účast při tvorbě Bezpečnostního plánu a Organizačního a provozního řádu RZ
- Zajistit, ve spolupráci s pořadateli, pro každou rychlostní zkoušku alternativní trať (objízdnou trasu), která se použije v případě jejího zrušení.

Zodpovědnost, týkající se bezpečnosti, v průběhu rally za:

- Bezpečný průběh sportovního podniku.
- Přijmutí všech nezbytných rozhodnutí a opatření pro zajištění bezpečnosti.

- Dodržení všech opatření definovaných v Bezpečnostním plánu.
- Přítomnost všech nezbytných činníků na určených místech a jejich informovanost.
- Informování sportovních komisařů o všech vážných problémech.
- Uplatnění Sportovních předpisů pro Regionální mistrovství v rally FIA 2013 (RRR), Standardních propozic rally FAS AČR 2013 (SP) a Zvláštních ustanovení ZÚ:
  - dodržení předpisů pro seznamovací jízdy a penalizace za jejich porušení.
  - přerážení jezdců na startu nebo změna časového intervalu mezi vozy z důvodu bezpečnosti během rally.
- Aplikaci doporučení Přílohy III. – „Bezpečnost“ Sportovních předpisů pro Regionální mistrovství v rally FIA 2013 a Standardních propozic rally FAS AČR 2013.
  - Uplatnění rozhodnutí Bezpečnostního delegáta o zrušení nebo pozastavení RZ.
  - Řízení činnosti hlavního lékaře a jeho zástupce.
  - Vzetí v úvahu doporučení hlavního činníka pro bezpečnost (HČB) stejně jako i posádek vozů označených nulou a rozhodnout o případném zrušení RZ z důvodu nebezpečných podmínek.
  - Nařizuje zastavení RZ.
  - Nařizuje vyslání záchranného týmu.
  - Nařizuje vyvěšení žlutých vlajek.
  - Vydává pokyn k vjezdu koncového vozidla na RZ.

2.1.3. HLAVNÍ ČINOVNÍK PRO BEZPEČNOST

Držitel platné licence hlavního činníka pro bezpečnost FAS AČR. Je členem organizačního výboru rally.

Zodpovědnost před začátkem rally za:

- Účast na prohlídce všech RZ minimálně 3 měsíce před startem rally.
- Vypracování Bezpečnostního plánu a Organizačního a provozního řádu RZ, na jejichž přípravě se podílí.
- Navštívit všechny rychlostní zkoušky s hlavním lékařem pro správné umístění lékařských služeb.

Zodpovědnost v průběhu rally za:

- Trvalé spojení s ředitelem, hlavním lékařem a startem každé RZ (telefonem nebo rádiem).
- Používání a plnění Bezpečnostního plánu a Organizačního a provozního řádu RZ
- Účast v komisi při šetření mimořádné události.

2.1.4. BEZPEČNOSTNÍ DELEGÁT

Je jmenován do funkce Svazem rally.

Zodpovědnost před začátkem rally za:

- Účast na prohlídce všech RZ minimálně 1 měsíc před startem rally včetně seznámení se s navrženými bezpečnostními opatřeními.
- Kontrolu rámcového bezpečnostního plánu a zaslání připomínek pořadateli.
- V případě pozvání pořadatelem účast na školení pořadatelů.

Zodpovědnost v průběhu rally za:

- Kontrolu RZ před startem rally.
- Účast na školení posádek organizačních vozů (i posádky vrtulníku, pokud bude použit) před startem rally.
- Kontrola bezpečnosti diváků při průjezdu všemi RZ.
- Oznámení zástupci vedoucího RZ na stanovišti STOP zjištěný stav a požadovaná opatření.
- Návrh na zrušení nebo pozastavení RZ z bezpečnostních důvodů – okamžitá informace řediteli rally.

2.1.5. VEDOUcí VŠECH RYCHLOSTNÍCH ZKOUŠEK (VEDOUcí TRATI)

Není definován v MSŘ nebo NSŘ, ale zřízení této funkce je pořadatelům doporučeno. Organizační výbor ve spolupráci s ředitelem rally definuje podle podmínek okruh jeho činnosti a zodpovědnosti.

2.1.6 HLAVNÍ LÉKAŘ

Je školen Lékařskou komisí AČR. Musí dbát zejména na dodržení všech předpisů obsažených v MSŘ Příloha H a NSŘ Příloha 9 – Lékařské zabezpečení.

Vybraná zodpovědnost před začátkem rally:

- Příprava lékařské části bezpečnostního plánu.
- Zajištění potřebného lékařského personálu.
- Informovanost nemocnic a záchranných zdravotních služeb v okolí konání RZ. (nejpozději 16 dní před rally) a požádat je, aby uvedly pohotovostní služby do stavu připravenosti. Je doporučeno si domluvit konkrétní dispečerku na Krajské záchranné službě speciálně pro rally, kvůli lepší kooperaci při výjezdech k civilním případům.
- Navštívení všech rychlostních zkoušek v doprovodu činovníka pro bezpečnost nebo ředitele závodu, ve voze podobném lékařskému zásahovému vozu, aby určil správné umístění startovní čáry a přechodných bodů a ujistil se, že všechna lékařská a bezpečnostní zařízení jsou umístěna správně v souladu s předpisy.

Vybraná zodpovědnost v průběhu rally:

- Osobní přítomnost v místě řízení podniku pro usnadnění koordinace a spolupráce s ředitelem rally v případě nehody.
- Zodpovídá, že zařízení a vybavení v lékařských vozech odpovídá předpisům.
- Kontroluje, zda jsou lékařská vozidla na správném místě v daném počtu a čase.
- Spolupracuje s hlavním činovníkem pro bezpečnost a s ředitelem rally.
- V případě vážnějšího zranění nebo mimořádné události vypracovat zprávu.
- Vyšetření všech jezdců a spolujezdců, kteří měli během dne nehodu, i když nebyl potřeba lékařský zásah, aby se ujistil, že mohou následující den odstartovat.

2.2. HLAVNÍ ČINOVNÍCI RYCHLOSTNÍCH ZKOUŠEK

2.2.1. VEDOUcí RYCHLOSTNí ZKOUŠKY

Vedoucí RZ řídí průběh RZ ve spolupráci s vedoucím bezpečnosti RZ a s vedoucím bezpečnosti rally podle bezpečnostního plánu, harmonogramu a pokynů ředitele (dispečinku). Jeho stanoviště je na startu RZ, kde musí být nejpozději 60 minut před prvním rally vozem.

Zodpovídá za aktualizaci „Seznamu činovníků a traťových komisařů na RZ“.

Spolu s vedoucím bezpečnosti RZ odpovídá za postavení bezpečnostních vozidel RZ – první stojí vždy rescue vozidlo (ASR), za ním nebo vedle sanitka a případně hasiči, ostatní vozidla až za nimi (vedoucí RZ, odtahová služba, jeřáb, atd.). S vedoucími zásahových vozů a vedoucím bezpečnosti RZ projedná způsob komunikace a dohodne postup při případném výjezdu.

Jedině vedoucí RZ (v jeho nepřítomnosti vedoucí bezpečnosti RZ) může na pokyn ředitele nebo dispečinku rally vyslat vozidlo k zásahu na RZ. Pokud má na trati RZ další záchranné systémy domluví i s nimi způsob komunikace a vyslání k zásahu.

Přijímá hlášení z radiobodů RZ prostřednictvím vedoucího bezpečnosti RZ nebo přímo pomocí radiostanice radiobodu 1 - Start RZ, popřípadě mobilního telefonu.

O všech důležitých událostech ihned informuje dispečink rally (nekázeň diváků, nehoda nebo porucha závodního vozidla, překážka na trati atd.). Je povinen okamžitě oznámit i události přímo nesouvisející s rally – potřeba lékaře v obci, dopravní nehoda, požár atd. z důvodu rychlého zastavení RZ a umožnění průjezdu záchrannářských vozidel. Řídí činnost traťových komisařů v zájmu bezpečí závodníků, pořadatelů i diváků.

O vyvěšení žlutých vlajek rozhoduje ředitel spolu s vedoucím RZ a nebo s vedoucím bezpečnosti RZ, který v případě výjezdu záchrannářských vozidel na trať RZ nebo při neprůjezdnosti trati vydá ihned pokyn radiobodům k vyvěšení žlutých vlajek.

Je-li nutné zastavit RZ, ihned o tom informuje ředitele rally (přímo nebo cestou dispečinku).

Obnovení RZ může povolit jen po dohodě s ředitelem (dispečinkem) a jen v případě, že na Startu je přítomno sanitní vozidlo s lékařem a rescue vozidlo (ASR).

Nemůže-li být RZ po zastavení znovu odstartována do 20 minut, projedná s ředitelem (dispečinkem) další postup a na jeho příkaz RZ zruší pro zbytek startovního pole.

Pokud je na startu bezpečnostní vozidlo řádně vybavené zvukovým, rozhlasových zařízení, které upozorní diváky a traťové komisaře o pokračování RZ, pak může po jeho projetí RZ opět pokračovat.

O zrušení RZ informuje posádky vedoucí RZ nebo vedoucí bezpečnosti RZ pomocí písemného oznámení, které vyplní a podepíše (formulář obdrží vedoucí RZ v dokumentaci). Časoměřič na startu předloží toto oznámení posádkám k přečtení a k podepsání.

VRZ hlásí okamžitě dispečinku všechny problémy s měřením času (nefunkční hodiny, spojení Cíl – Stop atd.)

Je zodpovědný za zajištění bezpečného a volného výjezdu záchrannářských vozů z trati RZ po komunikacích vyznačených v mapě RZ jako evakuační trasy.

Vjezd koncového a svozového vozidla do RZ povolí až na pokyn ředitele nebo dispečinku. Koncové vozidlo však může do RZ vjet až v okamžiku, kdy poslední soutěžní vozidlo projelo bezpečnostním bodem uvnitř RZ nebo stanovištěm Stop.

Svozovému vozidlu odevzdá vyplněné výkazy radiobodu Start a případně jízdní výkazy odpadlých posádek.

Zajistí, že svozovému vozu budou odevzdány i kontrolní listiny od rozhodčích faktů ze všech retardérů a radiobodů.

Vedoucí RZ zajistí, aby on, traťoví komisaři radiobodů, určení rozhodčí faktů byli k dispozici řediteli rally a sportovním komisařům k podání vysvětlení až do skončení zasedání SK - stačí zůstat na svém telefonním čísle.

Po skončení RZ zajistí úklid tratě a jejího okolí včetně vyházeného šterku a bláta na komunikacích. Odpadky soustředí do PE pytlů a zajistí jejich odvoz na určené místo.

Havarovaná vozidla na RZ a další způsobené škody na veřejném nebo soukromém majetku, pokud je to možné, fotograficky zdokumentuje nebo fotodokumentaci zajistí jiným způsobem. Odpovídá za nahlášení všech škod a případných zranění vzniklých při přípravných jízdách a v průběhu RZ. Vzniklé škody projedná s poškozenými a zápisy a fotodokumentaci předá řediteli (zástupci ředitele) rally.

2.2.2. ZÁSTUPCE VEDOUcíHO RZ

Zástupce vedoucího RZ zodpovídá za činnost v cílové oblasti RZ a v průběhu rychlostní zkoušky je na stanovišti Stop.

Nejpozději 1 hodinu před startem prvního soutěžního vozu do RZ zkontroluje zdvojené spojení Cíl – Stop, připravenost i úplnost vybavení stanovišť a podá hlášení dispečinku rally.

Odpovídá za řádné označení činovníků RZ vestami, popřípadě visačkami.

Odpovídá za zabezpečení fotobuněk v letném cíli proti případnému průchodu diváků (postavení zábran a páskování po obou stranách trati v minimální délce ± 5 m od fotobuňky a odklonění příchodu diváků k RZ).

Zkontroluje bezpečnostní opatření mezi letným cílem a stanovištěm Stop.

Informuje ihned vedoucího RZ (dispečink) o nedostacích, které není schopen odstranit do startu prvního předjezdce (000).

Zkontroluje funkčnost přípojky 220 V (elektrocentrály) pro počítače k přenosu informací (pokud je potřeba) a prověří jejich připravenost.

Pokud se cílové časy neWAPují, tak zajistí natažení kabelu pevné telefonní linky a zkontroluje ji. Tato linka je určena pro modem počítače, který zabezpečuje přímé spojení s dispečinkem rally. Telefonické spojení je zajištěno mobilním telefonem.

Je zodpovědný za úplné vybavení stanovišť Cíl, Stop a v průběhu RZ řídí činnost stanoviště Stop a kontroluje činnost stanoviště Cíl, včetně kontroly stanovišť dle bezpečnostního plánu a Organizačního a provozního řádu RZ.

Je zodpovědný za řešení připomínek BD, které mu sdělí po průjezdu RZ.

S pomocí radiostanice radiobodu Stop kontroluje průjezd všech odstartovaných vozů stanovištěm Stop. Tyto skutečnosti porovnává s údaji skupiny přenosu informací. Ztrátu

vozu (nedojetí odstartovaného vozu do STOP) ihned hlásí vedoucímu bezpečnosti RZ a zjišťuje další informace o něm od soutěžních posádek.

Zabezpečí zápis dosažených časů posádek na informační tabuli.

Po skončení RZ zajistí úklid stanovišť a jejich okolí a zajistí odvoz materiálu a je k dispozici řediteli rally a sportovním komisařům k podání vysvětlení do skončení zasedání SK - stačí zůstat na svém telefonním čísle.

2.2.3. VEDOUcí BEZPEČNOSTI RZ

Vedoucí bezpečnosti RZ zodpovídá za realizaci bezpečnostního plánu RZ a v průběhu soutěže je na startu RZ.

Nejpozději 1 hodinu před startem prvního soutěžního vozu do RZ projede trať RZ a zkontroluje, zda všechna bezpečnostní opatření odpovídají bezpečnostnímu plánu a Organizačnímu a provoznímu řádu RZ. Provede kontrolu připravenosti RZ (kontrola jednotlivých stanovišť, spojení vysílačkami, telefonů Start-Stop, sanitek, rescue vozidel (případně hasičů), traťových komisařů, radiobodů a bezpečnostních bodů) a podá hlášení dispečinku rally. Informuje ihned dispečink o nedostatecích, které není schopen sám odstranit do startu prvního předjezdce (000).

Zajistí správné používání mobilních telefonů. Propojení radiobodů, diváckých míst a nebezpečných míst mobilními telefony je jen náhradní spojení. Traťový komisař a pořadatelé je použijí jen při mimořádných situacích. V průběhu RZ nesmí používat mobily ke zbytečným soukromým hovorům (může je zrovna volat dispečink nebo radiobod kvůli vyhledání ztraceného vozidla).

Spolu s traťovými komisaři radiobodů odpovídá za řádné sledování vozidel na trati RZ, včasné hlášení a úplné vyplnění kontrolních listin radiobodů.

Organizuje vyhledávání ztracených soutěžních posádek pomocí radiostanic, radiobodů a mobilních telefonů traťových komisařů (pořadatelů) na stanovištích mezi radiobody (podle mapy RZ a seznamu činovníků RZ). Doporučuje se zřídit sledování vozidel s operátorem také pro VBRZ na startu RZ.

V součinnosti s ředitelem a s vedoucím RZ dává pokyn k vyvěšení žlutých vlajek podle čl. 5.5.4.3 Přílohy III Standardních propozic pro rally. Podrobné informace o vyvěšení vlajek (údaje hlášené z radiobodů) okamžitě předává řediteli (dispečinku).

Spolupracuje s dispečinkem rally a předává mu veškeré důležité informace, které se týkají bezpečnosti RZ.

Je k dispozici řediteli rally a sportovním komisařům k podání vysvětlení až do skončení zasedání SK. Při bezproblémovém průběhu RZ stačí zůstat na svém telefonním čísle.

2.3. TRAŤOVÝ KOMISAŘ

Na každé rally v ČR musí pořadatel připravit příručku traťového komisaře v tištěné podobě ve formátu vhodném do kapsy (A6), která bude vycházet z textu níže a bude obsahovat body 2.3.1. - 2.3.4.

2.3.1. POKYNY PRO TRAŤOVÉ KOMISAŘE

Traťoví komisaři (pořadatelé) se starají o bezpečnost diváků a ostatních lidí na RZ. Musí být starší 18 let a při službě na trati musí být označeni minimálně vestou, popřípadě visačkou. Musí se řídit těmito pokyny a nesmí požívat alkoholické nápoje.

Traťoví komisaři se seznámí s obsahem školení, zúčastní se školení s prezentací pro pořadatele jednotlivých RZ a podpisem dohody potvrdí, že byli proškoleni. Vedoucí RZ jim přidělí pořadatelský post, na kterém budou činnost vykonávat, sdělí jim podrobné informace k místu a vysvětlí, jak bude v jejich úseku realizováno zabezpečení.

Traťový komisař zaujme určené stanoviště nejpozději 90 minut před startem prvního jezdce do RZ (pokud jim vedoucí RZ neoznámí dřívější nástup). Všechny boční cesty a výjezdy zajistí připraveným materiálem (hradící páska, zábrany, výstražná oznámení, zákazy vstupu apod.) tak, aby se na trať RZ nedostala nežádoucí vozidla. Žádná vozidla nesmí parkovat v těsné blízkosti trati. Ostatní vozidla poblíž RZ, která by případně mohla vjet do trati, musí být přesunuta nebo zapáskována a hlídána komisařem. Všechny boční silnice a důležité cesty musí být obsazeny traťovým komisařem.

Jestliže při příchodu na pořadatelský post uvidí pořadatel stát vozidlo, které může být pro závodní auto nebezpečnou překážkou, snaží se ihned najít jeho majitele a zařídit jeho přeparkování. Při průjezdu inspekčních vozidel již není na takové problémy moc času.

Materiál k přehrazení příjezdových cest a informace, jak to provést, obdrží traťový komisař od vedoucího bezpečnosti RZ ještě před nástupem na svůj post, nebo od inspekčních vozidel označených 04A, B, popř. C a D nebo uzavíracího vozu.

Přítomné i přicházející diváky traťoví komisaři nasměrují do určených diváckých míst a od počátku nedovolí, aby se zdržovali v nebezpečných zónách. Řídí se bezpečnostním desaterem. Je potřeba si uvědomit, že všichni přicházející diváci musí být do vyznačených diváckých zón směřování ihned, protože půl hodiny před startem závodu už bude skupina 20 osob nepřesunutelná.

Své stanoviště si rovněž musí zvolit v bezpečném místě. Pozice namalovaná na cestě neznámá, že traťový komisař musí stát na tomto místě a na této straně, své místo si zvolí pro sebe bezpečně a zároveň tak, aby měl dostatečný přehled nad situací. Traťový komisař je oprávněn stát před páskou, nesmí však stát nebezpečně. Pokud dojde při havárii vozidla ke zranění, je jedno, zda to byl divák nebo pořadatel. Proto si vždy hledá takové stanoviště, odkud bude mít na svěřený úsek dostatečný rozhled, ale neohrozí ho závodní automobil.

Trať RZ je s konečnou platností uzavřena uzavíracím vozidlem, které vjíždí do RZ nejlépe 90 minut před prvním soutěžním jezdce (minimálně 60 minut). Pořadatel nečeká, až projede vůz, ale 90 minut (resp. 60) před 1. ostrým vozem se uzavře celá trať. Od té doby traťoví komisaři nedovolí vjezd do RZ žádnému vozidlu. Pokud by se na trati ještě nějaké pohybovalo, musí je okamžitě vykázat na bezpečné místo mimo trať a to jen ve směru jízdy. Povolen je pouze průjezd řádně označených oprávněných vozidel, předjezdeckých vozů s nulami, soutěžních automobilů a zásahových vozidel při nehodě.

Jestliže by se stalo, že k pořadateli po uzavřené RZ dojde nějaké vozidlo, nesmí ho nechat v žádném případě pokračovat. Je-li to nutné, pro bezpečné odstavení mimo trať RZ lze toto vozidlo poslat pouze po směru RZ na další pořadatelský post.

Oprávněná jsou organizační, kontrolní a bezpečnostní vozidla, která vjíždějí do RZ před prvním jezdcem v tomto pořadí (času) a s těmito úkoly:

- 06A Uzavírací vůz – uzavírka trati a kontrola pohotovosti traťových komisařů (pořadatelů) a činovníků (vozidlo je vybaveno páskou a cedulemi Zakázaný prostor).
- 06M Mediální vozidlo - projíždí RZ po uzavření trati a kontroluje pozice kameramanů Mediasportu.
- Vedoucí bezpečnosti RZ – kontrola zabezpečení RZ podle zpracovaného bezpečnostního plánu.
VBRZ je členem organizačního týmu rychlostní zkoušky, před nástupem na určená místa poučí všechny pořadatele (vedoucí pořadatelských skupin), jaká opatření na svých postech udělat. Podílí se také na přípravě zapáskování RZ a při kontrole může pořadatele upozornit na nutnost provést v zabezpečení změnu (vozidlo je vybaveno páskou, cedulemi Zakázaný prostor, dřevěnými kůly).
- 06B Organizační vůz - všeobecná kontrola připravenosti všech míst a stanovišť soutěže a nutná opatření (vozidlo je vybaveno páskou a cedulemi Zakázaný prostor).
- 06C Info vozidlo – upozorňuje diváky na bezpečnostní zásady a vykáže je ze zakázaných míst. Informuje o soutěži.
- 04A, 04B popř. C a D Inspekční vůz – pořadatelské vozidlo pro kontrolu a korekci bezpečnostních opatření na RZ podle organizačního a provozního řádu RZ a skutečnosti (vozidlo je vybaveno páskou a cedulemi Zakázaný prostor).
- 02 Sportovní komisaři, 03 pozorovatelé nebo 01 ředitel – všeobecná sportovní a organizační kontrola připravenosti RZ.
- 05 Bezpečnostní delegát - kontrola bezpečnosti diváků - právo navrhnout odložení startu nebo zrušení RZ z bezpečnostních důvodů.

Posádky těchto vozidel Vám mohou ukládat instrukce, kde je potřeba změnit zabezpečení, případně upravit postavení diváků. Tyto pokyny musíte uposlechnout. Pokud byste měli problémy s neukázněnou skupinou diváků, nebojte se požádat posádku projíždějících vozidel o pomoc. To učiníte postavením k trati mávnutím na řidiče. Vozidla jsou vybavena sirénami, takže přijíždějící vozidlo včas uslyšíte.

Vozidla s nulami (000, 00, 0) projíždějí v intervalu 15 – 12 – 10 minut před prvním soutěžním vozidlem (při kratší RZ jsou intervaly menší) a jsou poslední kontrolou a varováním před soutěžními vozy.

Jsou to první vozidla, které jedou rychleji a na RZ zastavují pouze v případě velkého problému s diváky.

Po průjezdu „000“ musí traťoví komisaři zajistit, že na trati ani v její blízkosti nebudou žádní diváci, cyklisté nebo domácí zvířata a neobjeví se ani jakékoliv jiné překážky. Celá trať musí zůstat volná pro průjezd soutěžních automobilů.

Za soutěžními vozy projíždí koncové (otevírací) vozidlo označené 06D, které trať RZ opět otevírá pro veřejný provoz a teprve od tohoto okamžiku může traťový komisař povolit divákům vstup a jezd na trať RZ. Následuje vozidlo 06E - Svoz výsledků.

Pozor, pokud se jedou na jednom úseku opakovaně (dvě, tři) rychlostní zkoušky, silnice se pro automobily neotevívá a po průjezdu svozu výsledků 06E pořadatel pouze umožní divákům volný pohyb, aby se mohli občerstvit, případně se přesunout na jiné místo. Výjimečně se povolí příjezd či odjezd místních obyvatel za podmínky, že vše bude organizované a v doprovodu pořadatelských vozů.

Traťoví komisaři na RZ dohlížejí na zákaz vstupu na trať a do nebezpečných míst, pískáním na píšťalku musí upozorňovat diváky na jejich neodpovídající chování a hlavně na každé blížící se soutěžní vozidlo.

Po průjezdu prvních jezdců (cca do startovního čísla 20) se obvykle někteří diváci snaží přesouvat na další rychlostní zkoušku. Toto je velmi nebezpečný okamžik a je potřeba takový odsun diváků regulovat. Rozhodně ani v tomto případě nesmí diváci vstupovat do zakázaných a nebezpečných míst. Pokud je nutné, aby přecházeli trať RZ, určí jim pořadatel bezpečné místo, kde je včas vidět příjíždějící vozidla a nad odchodem diváků dohlíží, aby nebyla ohrožena jejich bezpečnost, ani bezpečnost posádek.

Při poškození zábran nebo hradící pásky se postarají o jejich opravu a navázání (každé stanoviště musí mít dostatečné množství rezervní pásky).

Při této činnosti však platí, že nejdůležitější je zdraví. Proto tyto opravy pořadatelé vykonávají opatrně a musí-li vstoupit do vozovky, pak vždy jen na nezbytně nutnou dobu. Je-li oprava na delší dobu než 20 vteřin, rozdělí si ji na více částí a před průjezdem dalšího vozidla se vždy přesune na bezpečné místo – opravu páskování na okružové a polokružové RZ provádí pořadatel po tel. dohodě s VRZ.

Každou zvláštní situaci traťový komisař okamžitě oznámí vedoucímu RZ (nebo vedoucímu bezpečnosti RZ) prostřednictvím radiobodu nebo přímo mobilem. Předem si zjistí údaje pro přesné určení místa.

Je lepší volat pětkrát zbytečně, než opomenout důležitou informaci. Za zvláštní situaci považujeme také případ, kdy diváci nebudou stát dle pořadatele bezpečně. V takovém případě volá vedoucímu RZ a situaci s ním konzultuje.

Pokud by se stalo v průběhu RZ, že se diváci začnou přesouvat do nebezpečných nebo zakázaných prostor, ihned kontaktuje vedoucího RZ, který sdělí pokyny jak postupovat.

Při havárii nebo zastavení soutěžního vozu okamžitě hlásí tyto důležité údaje:

- Startovní číslo a přesné místo havárie nebo zastavení, číslo radiobodu, číslo pořadatelského postu.
- Posádka je v nebezpečí života - okamžitě vyslat záchranný systém.
- Havárie se zraněním diváka/ů - popsat rozsah a potřebný zásah.
- Vůz brání průjezdu nebo není včas viditelný - hrozí střet s dalším vozidlem.
- Vůz nebrání průjezdu (je mimo trať nebo je viditelný z dostatečné vzdálenosti) - dá se objet.
- Únik oleje na vozovku.

Při nehodě nebo defektu musí zabránit vstupu diváků do trati a jde-li o ohrožení havarované posádky nebo diváků, organizuje pomoc a podle možností máváním varuje další příjíždějící vozidla.

Vždy má na paměti, že do jedné minuty přijede další auto (někdy i dříve). Je tedy důležité stále myslet na bezpečnost, pokud jsou na postu dva pořadatelé, jeden odchází

proti směru RZ varovat, příp. zastavovat další příjíždějící vozidla. Je-li na postu sám, je třeba se rychle rozhodnout pro spolupráci s diváky. Při pomoci diváků by měli pořadatelé jejich činnost organizovat.

Každé soutěžní vozidlo je vybaveno hasicím zařízením (červené E v bílém poli) a centrálním vypínačem elektrického obvodu (červený blesk v modrém trojúhelníku). Tato zařízení lze použít jen v tom případě, kdy je posádka nemůže ovládat sama a hrozí nebezpečí požáru.

Použití hasicího zařízení nelze použít preventivně, ale opravdu až při riziku nebo vznikajícím požáru v situaci, kdy by oba členové posádky nekomunikovali.

V průběhu RZ je zakázán servis a jakákoliv cizí pomoc s výjimkou dopravení vozidla zpět na trať nebo nutného zásahu pro uvolnění trati. Posádka sama může na vozidle pracovat, ale jen pomocí prostředků, které veze v soutěžním vozidle. Někteří diváci mají snahu v případě problému posádkám pomoci. Takové jednání by však mohlo znamenat pro posádku vyloučení. Někdy je potřeba toto divákům vysvětlit.

Traťoví komisaři se nesmí rozptylovat průběhem soutěže natolik, aby zanedbali své povinnosti. Platí zákaz fotografování a natáčení na videokameru. V době RZ nesmí používat mobily k soukromým hovorům a k běžným hlášením nesmí být používáno nouzové – tísňové, bezpečnostní číslo. Před nástupem na určené místo a během služby nesmějí požívat alkohol, omamné či psychotropní látky.

Dohlíží na to, aby nedocházelo k poškozování lesních nebo polních kultur i jiného majetku. Dbají na protipožární opatření a na zákaz rozdělávání ohňů.

Je důležité, aby diváci nepoškodili majetek jiných osob. Je-li pořadatel na svém úseku svědkem poškozování majetku, viníka na to upozorní. Pokud to nepomůže, kontaktuje vedoucího RZ, který má další možnosti, jak problém řešit. Součástí práce a povinnosti pořadatele je i snaha o dobré jméno závodu mezi veřejností.

Dojde-li k poškození majetku vinou havárie posádky, zapíše si pořadatel startovní číslo a přesný rozsah poškození. To pak předá vedoucímu RZ k dalšímu řešení.

Po skončení RZ se traťoví komisaři postarají o úklid svěřeného úseku a odvoz materiálu.

Bezpečnostní telefonní číslo:

00420 777 505 402

2.3.2. BEZPEČNOSTNÍ DESATERO

viz. text z bodu 1.3

2.3.3. PŘIHLÁŠKA POŘADATELE - TRAŤOVÉHO KOMISAŘE PŘI RALLY

RZ:	.....
Post č.:	.....
Příjmení*:	.....
Jméno*:	.....
Adresa*:	.....
RČ:	.....
Mobil*:	.....
Mobil 2:	.....
Telefon:	.....
E-mail:	.....

* povinné údaje

Potvrzuji, že jsem byl seznámen s náplní práce i povinnostmi traťového komisaře při Rally .....

V ..... dne ..... Podpis: .....

Poznámka: Kromě výše uvedené přihlášky je také možné aplikovat přihlášku ve formě podpisu do seznamu se všemi povinnými údaji.

2.3.4. FORMULÁŘ O NEHODĚ / ŠKODĚ

datum	čas.....
číslo RZ	číslo stanoviště .....
pořadatel	
adresa	
mobilní spojení.....	
st.č.	posádka .....
zastavení RZ	ANO / NE
zranění posádky	ANO / NE
rozsah zranění	
zranění dalších účastníků	ANO / NE
rozsah zranění	
škoda na majetku	ANO / NE
rozsah škody	
majitel pošk. majetku	
adresa	
spojení	
požadavek na náhradu škody	ANO / NE
podpis pořadatele	

Poznámka: Tento formulář je doporučenou součástí příručky traťového komisaře a vyplňuje ho traťový komisař na „svém“ určeném místě RZ.

2.4. RADIOBODY

Radiobody jsou základním bezpečnostním prvkem na RZ. Aby stanoviště správně fungovala, jsou nezbytné: Správný výběr odpovědného činovníka, schopnost komunikovat, správně vyhodnocovat informace, znát svá pravidla a povinnosti, zdržovat se na bezpečném místě. Udržovat spojení, být akční, znát pravidla komunikace po radiové síti, VRZ, ZVRZ, dispečink a všechny radisty na RZ. Mít náhradní zdroj, včetně mobilního telefonu, včetně žluté vlajky a tiskopisu (viz povinnosti radiobodu).

POKYNY PRO TRAŤOVÉ KOMISAŘE NA RADIOBODECH A BEZPEČNOSTNÍCH BODECH

Jako traťoví komisaři na radiobodech a bezpečnostních bodech (RBB) při automobilových rally jsou ustanovováni funkcionáři s největšími zkušenostmi z pořádání automobilových rally, schopní učinit na místě nezvratné rozhodnutí, které může značnou měrou ovlivnit průběh celé rally. Traťoví komisaři musí proto absolvovat každý rok příslušné školení a uspět při závěrečném pohovoru, případně testové zkoušce. Traťový komisař na RB musí být zřetelně označen žlutou vestou se symbolem radiového bodu.

Základní povinnost traťového komisaře na radiovém bodu:

- Zajistit bezpečnost soutěžní posádky na trati rychlostní zkoušky ve sledovaném úseku.
- Sledovat pohyb soutěžního vozu a jeho průjezd hlásit vedoucímu RZ.
- **Pouze na pokyn ředitele rally nebo vedoucího bezpečnosti RZ** vyvěsit žlutou vlajku a signalizovat soutěžním posádkám částečnou nebo úplnou neprůjezdnost tratě RZ.

Použití žluté vlajky musí být oznámeno prostřednictvím vedoucího rychlostní zkoušky řediteli rally, který tuto skutečnost oznamuje sportovním komisařům. Vlajky musí být vyvěšeny i ve všech předcházejících radiobodech před místem nehody. Traťový komisař zaznamená dobu vyvěšení žluté vlajky včetně startovních čísel, kterým byla vyvěšena.

2.5. POKYNY PRO ROZHODČÍ FAKTU

Všeobecná pravidla

- Ředitel soutěže jmenuje rozhodčí faktu tam, kde je třeba rozhodnout, zda se soutěžící dopustil nebo nedopustil určité skutečnosti popsané ve zvláštních ustanoveních (například, zda se soutěžící dotkl určité čáry nebo ji přejel, zda správně nebo nesprávně projel retardérem apod.).
- Jména rozhodčích faktu musí být uvedena na oficiální vývěsce soutěže.
- Pokud se rozhodčí faktu dopustil omylu, může ho napravit a předložit svou opravu ke schválení sportovním komisařům, kteří mají právo opravu přijmout nebo odmítnout.
- Rozhodčí faktu nesmí před nástupem do služby a při ní požívat alkoholické nápoje.
- Zdržuje se na určeném stanovišti dle bezpečnostního plánu.

ROZHODČÍ FAKTU U RETARDÉRU

- Rozhodčí faktu musí být jmenováni ředitelem a jejich jména (včetně určení retardéru) musí být včas zveřejněna na oficiální vývěsce. Nezveřejňovat mobilní telefony na rozhodčí faktu. Musí být nejméně osmnáctiletí.
- Za řádné poučení rozhodčích faktu zodpovídá ředitel soutěže.
- Rozhodčí faktu musí být viditelně označení jmenovkou s vyznačením funkce (fotografie je doporučena), musí být vybaveni formuláři pro dokumentaci a informování o způsobu spojení (pomocí radiobodu nebo vlastními spojovacími prostředky). Před nástupem do služby a při ní nesmí požívat alkoholické nápoje.
- V průběhu soutěže je rozhodčí faktu podřízen vedoucímu RZ. Na určené stanoviště musí nastoupit před uzavřením RZ, zkontrolovat spojení a postavení retardéru (podle bezpečnostního plánu). Připravenost svůj i svého stanoviště ohlásí vedoucímu RZ.
- Rozhodčí faktu dohlíží na průjezdy soutěžních vozů retardérem a zapisuje je do formuláře. Správný průjezd si u startovního čísla jen odškrtnává a při nesprávném průjezdu u startovního čísla přesně popíše skutečnost, ke které došlo (doporučuje se vyznačení průjezdu v nákresu retardéru). Nesprávné průjezdy okamžitě oznámí dispečinku.
- V případě použití retardéru z balíků slámy není nutné dávat časové penalizace posádkám za špatný průjezd (**s výjimkou objetí nebo neprojetí celého retardéru**). V případě použití ostatních materiálů na retardéry (sudy, pneu, ...) se penalizace za špatný průjezd aplikovat musí.
- Po ukončení RZ odevzdá řádně vyplněný formulář činovníkovi pověřenému svozem výsledků, který projíždí všemi kontrolními body na trati (není-li v pokynech stanoveno jinak).
- Až do ukončení soutěže musí být k dispozici (minimálně na telefonu) pro případná svědectví.

Příklad formuláře:

Rally: .....

Strana: .....

KONTROLNÍ LISTINA RETARDÉRU

RZ č.: ..... Retardér č.: ..... Místo: ..... Datum: .....

Rozhodčí faktů: ..... Telefon: ..... Podpis: .....

Poř.č.	Start.č.	Správný průjezd	Nesprávný průjezd - popis
1	2	√	
2	3	---	<i>Nedobrzdil, narazil do pneu, posunul je, couvl a projel znovu</i>
3	5	√	
4	6	---	<i>Projel přímo bez brzdění, pneu rozházel a pokračoval dál</i>
5		√	

2.6. POKYNY PRO ORGANIZAČNÍ, BEZPEČNOSTNÍ A KONTROLNÍ VOZIDLA

Tato vozidla slouží ke kontrole a případné korekci organizačních a bezpečnostních opatření na trati rychlostních zkoušek před jejich zahájením (dle bezpečnostního plánu) a musí být povinně číselně označena.

Pokyny vycházejí z platných předpisů (Standardní propozice rally, včetně jejich příloh a NSŘ FAS AČR) i z praktických požadavků na organizaci soutěže a bezpečnost diváků, soutěžících i činovníků.

Všechna uvedená vozidla **musí dodržovat časový harmonogram průjezdů vydaný pořadatelem**. Uvedený časový termín je nejzazší, kdy mohou vjet do RZ.

Bezpečnostní vozidla **04, 05, 06** jsou na kapotě a na předních dveřích označena nápisy **SAFETY**.

Organizační výbor zařídí proškolení posádek vozů, které musí být povinně proškoleny určeným činovníkem organizačního výboru za přítomnosti sportovního komisaře a bezpečnostního delegáta před rally.

Všechny vozy musí být vybaveny bezpečnostním plánem a řidič musí mít v každém případě harmonogram průjezdů vozidel před RZ. Doporučuje se na vozidla namontovat bezpečnostní majáky se sirénou a pro vozy, které potřebují komunikovat s diváky, také s rozhlasovým zařízením.

Vozidla s právem vjezdu do uzavřených RZ a do všech kontrolních bodů na trati:

Označení	Název	Čas vjezdu do RZ
(1)	(První soutěžní vozidlo)	0 minut
0	PŘEDJEZDEC	- 10 minut (dle délkv RZ)
00	PŘEDJEZDEC	- 12 minut (dle délkv RZ)
000	PŘEDJEZDEC	- 15 minut (dle délkv RZ)
01	ŘEDITEL	- 40 minut
02	SPORTOVNÍ KOMISAŘ	- 40 minut
03	POZOROVATEL	- 40 minut
04B	INSPEKČNÍ VOZIDLO	- 25 minut
04A	INSPEKČNÍ VOZIDLO	- 35 minut
05	BEZPEČNOSTNÍ DELEGÁT	- 20 minut
06	HLAVNÍ BEZPEČNOSTNÍ ČINOVNÍK	- 25 minut
06A	UZAVÍRACÍ VOZIDLO	nejméně - 60 minut
06B	INFO VOZIDLO	- 50 minut
06C	ORGANIZAČNÍ VOZIDLO	- 45 minut
06 M	MEDIÁLNÍ VOZIDLO	- 45 minut
06D	KONCOVÉ VOZIDLO	na pokvn VRZ
06E	SVOZ VÝSLEDKŮ	za koncovým vozem
06 T	TRANSPORTNÍ VOZIDLO	podle údaíů v BP

Vozidla s povinným průjezdem RZ jsou vyznačeny **tučným písmem**.

06 A – UZAVÍRACÍ VOZIDLO

- Toto vozidlo uzavírá trať RZ pro veškerý veřejný provoz
- Vozidlo musí být vybaveno majákem, nápisem UZAVÍRACÍ VOZIDLO a číslem 06 A (označení může být doplněno i červeným praporkem) a doporučuje se i siréna s rozhlasovým zařízením.
- Uzavírací vozidlo musí být ve spojení s dispečinkem, vedoucími RZ a s ředitelem.
- Celá trať RZ musí být uzavřena nejméně 60 minut před vjezdem prvního soutěžního vozidla.
- Po jeho průjezdu je trať RZ definitivně uzavřena pro veškerý veřejný provoz.
- Pro všechna vozidla s povoleným vjezdem do RZ je od tohoto okamžiku trať jednosměrná (i pro vedoucího RZ , vedoucího bezpečnosti RZ a všechna organizační vozidla).
- Posádka uzavíracího vozidla okamžitě hlásí:
  - vedoucímu RZ a řediteli všechny problémy, které nemůže na RZ sama odstranit.
  - dispečinku pohotovost kontrolních bodů a ostatních zařízení na trati soutěže.

06 B – INFO VOZIDLO

- Je vybavené rozhlasovým zařízením a je označené nápisem info vozidlo a číslem 06 B.
- Vyjíždí na trať RZ nejméně 50 minut před vjezdem prvního soutěžního vozidla a pro jeho průjezd platí ustanovení článku 6 v příloze III. – Bezpečnost SPR FAS.
- Do cíle má dojet před organizačním vozidlem.
- Upozorňuje diváky na nebezpečí při sledování rally a informuje je o průběhu soutěže.
- Vykáže diváky ze zakázaných míst a v případě neuposlechnutí je upozorní na možnost zrušení RZ z bezpečnostních důvodů.
- Veze propagační a bezpečnostní tiskoviny pro kontrolní body i pro divácká místa.
- Info vůz bude pouštět předem zajištěnou bezpečnostní nahrávku přes rozhlasové zařízení umístěné na vozidle.

06 C – ORGANIZAČNÍ VOZIDLO

- Slouží k ověření připravenosti jednotlivých kontrolních bodů na trati soutěže a je označeno nápisem ORGANIZAČNÍ VOZIDLO a číslem 06 C.
- Musí být ve spojení s ředitelem a s dispečinkem.
- Kontrolními body projíždí nejpozději 45 minut před ideálním průjezdem prvního soutěžního vozu a do cíle by mělo dojet před kontrolními vozidly SK a pozorovatele.
- Řídí se podrobnými pokyny pro organizační vozidla a při zjištění nedostatků se musí postarat o jejich nápravu – v závažných případech okamžitě informuje vedoucího RZ, dispečink a ředitele.
- Všem stanovištím předá aktuální startovní listinu.
- Doporučené vybavení: náhradní dokumenty, tiskopisy a ostatní potřeby pro kontrolní body, žlutá vlajka, náhradní vysílačka a baterie, hradicí páska, kladivo, drát, kleště, náhradní kolíky a tabulky zakázaného prostoru.

01– ŘEDITEL SOUTĚŽE

- Ve voze může být ředitel nebo pověřený člen organizačního výboru.

02 – SPORTOVNÍ KOMISAŘ

03 – POZOROVATEL

- Vozidla musí být vybavena předepsaným označením (odpovídající nápisy a čísla).
- Kontrolují připravenost celé trati a RZ z hlediska sportovních řádů.
- Pro jejich průjezd platí ustanovení článku 6 přílohy III. – Bezpečnost SPR FAS AČR.
- Do RZ vjíždějí nejpozději 40 minut před prvním soutěžním vozem a do cíle by měli dojet nejpozději před vozidlem „000“ .

04 – INSPEKČNÍ BEZPEČNOSTNÍ VOZIDLO POŘADATELE

- Pořadatelské vozidlo označené nápisem INSPEKČNÍ BEZPEČNOSTNÍ VOZIDLO a číslem 04 je určené pro kontrolu bezpečnostních opatření podle bezpečnostního plánu a Organizačního a provozního řádu RZ a bezpečnostního desatera.
- Řídí se podrobnými pokyny pro bezpečnostní vozidla.
- Ve spolupráci s traťovými komisaři provede nutné korekce bezpečnostních opatření podle skutečného stavu.
- V naléhavých případech a při velkém počtu diváků musí zajistit, aby traťoví komisaři doplnili bezpečnostní opatření.
- Jeho nejpozdější vjezd do RZ je 25 minut před prvním soutěžním vozidlem a do cíle musí dojet před prvním předjezdeckým vozidlem „000“ .
- Doporučené vybavení vozidla: hradicí páska, kolíky, tabulky zakázaného prostoru apod.
- Inspekční vozy musí být minimálně 2. Je doporučeno mít více inspekčních vozů jedoucích v různých časech před 1.jezdcem rally. Např. 50 min, 40 min, 30 min.

05 – BEZPEČNOSTNÍ DELEGÁT ASN

- Vozidlo s delegátem ASN, který je pověřen kontrolou divácké bezpečnosti (zejména na rychlostních zkouškách) musí být vybaveno majákem, rozhlasovým zařízením a odpovídajícím označením.
- Při průjezdu musí mít možnost okamžitého spojení s ředitelem a s dispečinkem.
- Pro jeho průjezd rychlostní zkouškou platí ustanovení článku 6 přílohy III.-Bezpečnost SPR FAS, jeho nejpozdější vjezd do RZ je 20 minut před prvním soutěžním vozem a do cíle by měl dojet nejpozději před posledním předjezdeckým vozidlem „0“.
- Bezpečnostní delegát může přímo na RZ požadovat, aby traťoví komisaři provedli okamžitá bezpečnostní opatření a v naléhavých případech může sám diváky vykázat z nebezpečných míst.
- Má právo nařídit řediteli zrušení nebo pozdržení RZ z bezpečnostních důvodů.
- Na stanovišti STOP oznámí zjištěný stav a požadovaná opatření zástupci vedoucího RZ .
- Doporučené vybavení vozidla: hradicí páska.

06 D – KONCOVÉ VOZIDLO

- Jede za posledním soutěžním vozidlem, je označeno šachovnicovými praporky a řídí se pokyny ředitele a dispečinku.
- Kontrolními body projíždí 15 minut po ideálním času průjezdu posledního vozidla a musí mít kdykoliv možnost přímého spojení s ředitelem a s dispečinkem.
- Jeho dřívější průjezd může povolit jen ředitel na základě přesných informací dispečinku.
- Koncové vozidlo nemůže vjet do RZ dříve, dokud všechna vozidla, která ještě pokračují v soutěži, nedojela do cíle nebo neprojela bezpečnostním bodem uvnitř RZ (stanoviště zásahových vozidel) .
- Za koncovým vozidlem obvykle projíždí trať i vozidlo 06 E (svoz výsledků) .
- Při poruše vozidla 06 E (svoz výsledků) přebírá jeho povinnosti koncové vozidlo a naopak.
- Po průjezdu koncového vozidla je trať volná pro normální provoz.

06 E – SVOZ VÝSLEDKŮ

- Jede za posledním soutěžním vozidlem spolu s koncovým vozidlem, řídí se pokyny ředitele soutěže a dispečinku.
- Přebírá dokumentaci z jednotlivých kontrol na trati rally (ČK, PK, starty RZ, radiobody a bezpečnostní body, rozhodčí faktů, cíle RZ a stopky RZ).
- Přebírá jízdní výkazy od posádek, které zůstaly na trati a soutěž ukončily.
- V žádném případě nesmí předjet žádné zpožděné vozidlo, které ještě pokračuje v soutěži.
- Pokud stojící posádka hned neodevzdá jízdní výkaz sama, musí svozové vozidlo vyčkat až do uplynutí limitu pro zpoždění (15 minut proti ideálnímu času v daném spojovacím úseku) a teprve potom jízdní výkaz převzít a pokračovat v další jízdě.
- Veškerou dokumentaci odevzdá na ředitelství pověřenému činovníkovi soutěže.
- Při poruše koncového vozidla 06 D přebírá jeho povinnosti svozové vozidlo 06 E a naopak.

2.7. VŠEOBECNÉ POKYNY PRO ORGANIZAČNÍ, BEZPEČNOSTNÍ A KONTROLNÍ VOZIDLA

2.7.1. ÚVOD

Jedná se o vozidla, která se pohybují po trati rally při přípravě a samotném závodě. Pořadatel je povinen proškolit posádky pořadatelských vozů o jejich povinnostech za přítomnosti Bezpečnostního delegáta a předat Bezpečnostní plán, itinerář a potřebné písemnosti pro řádný výkon jejich činnosti. Žádná z posádek nesmí mít „soutěžácký“ rozpis trati RZ.

2.7.2. ÚKOL

Úkolem je zajištění maximální bezpečnosti všech zúčastněných, včetně realizace všech bezpečnostních prvků dle bezpečnostního plánu.

Ani metr rychlostní zkoušky není bezpečný, přistupujte s maximální odpovědností k přípravě a aplikaci bezpečnostních prvků při tvorbě a zabezpečení RZ.

2.7.3. VÝBĚR POSÁDEK

Vždy oslovit odpovědné, svědomité posádky, které mají dostatečné zkušenosti s pořádáním rally a realizaci bezpečnostních prvků na RZ. Dbají pokynů organizačního výboru, dispečinku a odpovědných činovníků na RZ. Plně se zapojují do řešení krizových situací. Je nutné si uvědomit, že soutěžní posádky jsou až ty po posledním předjezdovém vozidle "0" - závodí závodníci, nikoliv vozidla organizace!

2.7.4. VÝBĚR VOZIDEL

Musí odpovídat požadavku organizačního výboru, kdy je do určených vozidel uložen materiál pro zabezpečení RZ (kolíky, páska, zakázané prostory, palice a další technické vybavení).

2.7.5. BEZPEČNOSTNÍ VOZIDLA S OZNAČENÍM 04

Jsou to vozidla kontrolního charakteru, která se přímo podílí na realizaci Bezpečnostního plánu a Organizačního a provozního řádu RZ. Jedná se o zkušené činovníky, kteří od výběru RZ až k samotné realizaci dbají na plnění úkolů na jednotlivých stanovištích a úsecích. Zkušení jezdci jako inspekční bezpečnostní vozidlo jsou doporučeni asociací jezdců s garancí bezpečnostního vozidla civilního provedení (nikoli závodního vozidla). Dbají na úplnost a včasnost obsazení stanovišť, všech bezpečnostních prvků (sanity, časoměřiči, záchranný systém, radiobody, spojení, retardéry, divácká a nebezpečná místa.

2.7.6. Všechna bezpečnostní vozidla musí opustit prostor startu RZ před vozidlem 05 (Bezpečnostní delegát, který zkontroluje zabezpečení dle Bezpečnostního plánu a jeho realizaci na jednotlivých RZ). Poté předá informaci řediteli závodu, nebo určenému členu organizačního výboru.

2.7.7. BEZPEČNOSTNÍ DELEGÁT ASN – OZNAČENÉ VOZIDLO 05

ASN může jmenovat bezpečnostního delegáta, který má být pořadatelům nápomocen při stanovení rozsahu potřebných bezpečnostních opatření, při přípravě bezpečnostních plánů, případně při školeních a přezkoušení traťových a bezpečnostních komisařů a je pověřen kontrolou diváků.

Na základě zaslání bezpečnostního plánu se za přítomnosti ředitele a činovníka pro bezpečnost (popřípadě určeného člena organizačního výboru) uskuteční osobní kontrola 1 měsíc před rally. Proběhne skutečné seznámení s tratí společně s bezpečnostním plánem, upozornění na riziková místa, divácká místa, přechody, průchody, parkování, příjezdové a odjezdové trasy, příjezdy soutěžních vozidel k RZ, ČK, start RZ, letmý cíl, stop včetně technického zabezpečení. Vyhodnotí se připomínky Asociace jezdců, zda byly zapracovány do Bezpečnostního plánu, popřípadě jiné připomínky k trati (opravy komunikací, zkrácení RZ, retardéry, servis apod.). Všechny tyto připomínky budou zapracovány do definitivní verze BP ! Bezpečnostní delegát může být pozván pořadatelem na školení vedoucích RZ, zástupců a vedoucích bezpečnosti RZ, kde budou dané části RZ proškoleny.

2.7.8. BEZPEČNOSTNÍ KONTROLA RYCHLOSTNÍ ZKOUŠKY

Podrobné pokyny pro bezpečnostní vozidla 04 a 05

Příjezd k RZ:

- Fungující pořádková služba (pořadatel, policie, vojsko, bezpečnostní služba).
- Volný průjezd pro soutěžní vozy (pozor na parkování civilních aut).
- Vhodné nasměrování diváků.
- Řádné dopravní značení v souladu zák. č.361/2000Sb., včetně upozornění pro místní občany, kteří v daných lokalitách RZ bydlí (např. zákazy vjezdu).

Bezpečnostní opatření na startu RZ:

- Přítomnost činovníků (vedoucí RZ, vedoucí bezpečnosti RZ) a jejich pomocníků na stanovištích.
- Oboustranné zahrazení stanovišť (± 5 m) proti vstupu nepovolaných osob a ochrana fotobuňky na startu RZ (nasměrování diváků).
- Zapisování organizačních, kontrolních a bezpečnostních vozidel do zvláštní kontrolní listiny.
- **radiobod 0 (řídící radiobod START) a fungující spojení:**
  - start <--> stop
  - start <--> dispečink (hlavní bezpečnostní činovník)
  - start <--> ředitel
  - start <--> radiobody
- Přítomnost a umístění bezpečnostních vozidel: rychlé záchranné vozidlo rescue (ASR nebo hasiči), sanita RZP + posádka, hasičské vozidlo, vyprošťovací vozidlo (pamatovat na možnost snadného výjezdu při zastavení RZ, kdy na startu stojí soutěžní auta – zásahová vozidla musí stát za startovní čarou ve směru jízdy v pořadí v jakém budou vyjíždět). Lékař musí sedět ve vozidle rescue.

- Funkční spojení se všemi bezpečnostními a zdravotnickými vozidly.
- Umístění ostatních vozidel (VRZ, VBRZ, spojení).
- Umístění hasicích přístrojů (2 x 4 kg vpravo a vlevo) včetně obsluhy.
- Odpovídající pořádková služba traťových komisařů.

Radiobody a bezpečnostní body na trati RZ:

BD zkontroluje radiobody dle článku 5.5.4 Bezpečnostního manuálu

Bezpečnostní opatření na trati RZ (podle Bezpečnostního plánu a bezpečnostního desatera) :

- Provedení uzavírek trati a obsazení pořádkovou službou.
- Dostatečně dlouhé únikové zóny (vykřížování) – pozor na místa vedle únikových zón.
- Dostatečné oboustranné a účelné páskování před zatáčkou a za ní (brzdění a výjezd), označení zakázaných míst, pořádková služba.
- Zabezpečení diváckých míst, zahrazení, tabulky zákazu vstupu, pořádková služba, vzdálenost zapáskování před diváckým místem a za ním.
- Páskování diváckých míst: páskování jako tětivy oblouků, ne do rohu (diváci víc vidí a jsou dál).
- Zahrazení nebezpečných míst, tabulky zákazu vstupu, pořádková služba.
- Pozor na ostatní oblasti RZ (ve volném terénu, v lese atd.).

Traťoví komisaři:

- Rozmístění podle bezpečnostního plánu a Organizačního a provozního řádu RZ.
- Správné označení a vybavení píšťalkami.
- Zákaz požívání alkoholu a omamných látek.
- Znalost bezpečnostní problematiky a možnosti spojení.
- Pozor na civilní auta v blízkosti trati (odstranit a hlídat nebo zapáskovat).

Retardéry

- Umístění a provedení retardérů podle dokumentace.
- Bezpečnostní opatření u retardérů (podle bezpečnostního plánu a podle obecných pravidel).
- Traťoví komisaři a jejich pomocníci pro okamžitou opravu poškozeného retardéru.
- Funkční radiobod nebo jiné spojení.

Rozhodčí faktu

- Umístění u retardéru podle bezpečnostního plánu.

- Označení individuálními průkazkami se jménem.
- Vybavení pro dokumentaci a spojení.

Letmý cíl a stanoviště STOP

- Umístění podle dokumentace soutěže (itinerář, bezpečnostní plán) a označení standardními panely FIA , bezpečnost činovníků.
- Oboustranné zahrazení stanovišť (± 5 m nebo společné) proti vstupu nepovolaných osob a ohrazení v dostatečné vzdálenosti kolem stanoviště STOP.
- Ochrana fotobuňky v letmém cíli (vhodné nasměrování diváků ještě před STOP).
- Přítomnost zástupce vedoucího RZ a jeho pomocníků na stanovišti STOP.
- Koncový radiobod STOP a fungující spojení:
  - cíl $\leftrightarrow$ stop a záložní spojení
  - stop $\leftrightarrow$ start
  - stop $\leftrightarrow$ dispečink
  - stop $\leftrightarrow$ ředitel
  - stop $\leftrightarrow$ radiobody
- Minimálně 2 hasicí přístroje 4 kg na stanovišti STOP.
- Odpovídající počet funkčních traťových komisařů (pozor na oblast cíl-stop).

Kontrola odjezdu z RZ:

- Účinné zahrazení příjezdu v protisměru ke STOP, dopravní značení a zábrany.
- Fungující pořádková služba (pořadatelé, policie, vojsko, bezpečnostní služba, hasiči).
- Volný průjezd pro projíždějící soutěžní vozy (pozor na parkování civilních aut).
- Vhodné nasměrování diváků mimo cílovou oblast.

Ohlášení připravenosti:

VŠICHNI NAHLÁSÍ PŘIPRAVENOST SVÉHO ÚSEKU VEDOUCÍMU RZ NEJPOZDĚJI 30 MINUT PŘED STARTEM PRVNÍHO SOUTĚŽNÍHO VOZU

2.8. SANITNÍ A RESCUE VOZY

- Je důležité dbát na rozmístění sanitních vozů do dojezdové jízdní doby 10 minut dle předpisů FIA. Je nutné brát ohled na jízdní dobu vzhledem k použitým sanitním vozům a terénu rychlostní zkoušky. Jízdní průměr 60 km/h dosáhne sanitní vůz jen výjimečně.
- Dále je nutné mít ve voze Záchraného systému (NSŘ 2.12.) doktora ze sanitního vozu. U nehody jsou rychleji než sanitka. Popřípadě musí pořadatel zajistit extra vůz pro doktora, aby byl schopen být na místě nehody zároveň jako Záchraný systém ASR.
- Vyprošťování zraněných ze soutěžního vozu, vzhledem k možným poraněním musí být uděláno jen pod dohledem doktora, ne samostatně jen posádkou Záchraného systému ASR. Ve výjimečných případech, kdy je posádka ohrožena na životě a je nezbytné posádku co nejdříve vytáhnout z vozu, může být vyproštění uděláno kýmkoliv (oheň, voda, atd.)
- Dbát na to, aby se plně dodržovaly řády, a nutnost používání minimálně na startu plně vybavených sanitních vozů dle Přílohy 9 NSŘ. Převozové sanitky mohou být použity na bezpečnostním radiobodu, nicméně musí být dovybaveny. Ve všech sanitních vozech musí být 3 členové posádky (2 nejsou akceptovatelní). Bez realizace výše uvedeného bude daná RZ zrušena. Poznámka: Když bude doktor sedět v Rescue ASR voze nebo „svém“ přiděleném voze, tak v sanitce budou poté jen 2.
- Povinné používání vozů ASR jako Záchraného systému všemi pořadateli. Pokud nebude možné pokrýt celou rally vozy ASR (mohou být využity při jiných akcích), poté má možnost pořadatel využít jiný subjekt, ale samozřejmě při zachování výbavy a kvality personálu.
- Posádka v průběhu RZ musí být připravena k zásahu a sedí v autě i s doktorem

2.9. PŘEDJEZDCI (000, 00, 0)

2.9.1. POŽADAVKY NA POSÁDKU – KRITERIA

Zkušený řidič, který má již zkušenosti ohledně bezpečnosti v rally. Je držitelem ŘP pro skupinu „B“ a licence čínovníka pro bezpečnost. Druhý člen posádky je také držitelem licence čínovníka pro bezpečnost a má zkušenosti se zabezpečením RZ, včetně únikových zón, nebezpečných a diváckých míst. Je schopen se řídit pokyny dispečinku, reagovat na kritickou situaci na RZ, vyhodnotit a doporučit okamžitá řešení. Řešit problémy, které vzniknou z nedodržování podmínek bezpečnostního plánu.

Upozornění

Předjezdci s 000 a s 00 nesmějí jet po trati RZ s přilbami, posádka s 0 může přilby použít. 000, 00 a 0 mají zákaz používání rozpisu !!!.

Předjezdci se musí seznámit s tratí RZ v předstihu a to nejlépe v rámci seznamovacích jízd i se svými spolujezdci, kteří musí mít k dispozici Bezpečnostní plán a Organizační a provozní řád RZ.

2.9.2. POŽADAVKY NA VOZIDLO VČETNĚ VYBAVENÍ

Jedná se o sériová vozidla, která jsou řádně pojištěna, nebo po domluvě s pořadatelem si zajistí pojištění na konkrétní podnik pro případ mimořádné události na RZ, nebo způsobení škody třetí osobě či na majetku.

/Zde neplatí zákon o pozemních komunikacích č.361/200 Sb./

Technické vybavení:

- Velký maják upevněný na střešní konstrukci.
- Siréna – více zvukových prvků (nejméně dva).
- Rozhlasové zařízení v kombinaci se sirénou.
- Vybavení GPS.
- Širokoúhlá kamera se záznamem umístěná na čelním skle vozidla.
- Označení číslicí na předních dveřích a na zadních oknech (000, 00, 0).
- Radiové spojení s dispečinkem (popřípadě s vedoucím RZ).
- Hradící bezpečnostní páska.

2.9.3. BEZPEČNOSTNÍ PRVKY

Všechny posádky obdrží Bezpečnostní plán, Organizační a provozní řád RZ, itinerář, potřebné písemnosti pro výkon své činnosti (zajistí pořadatel). Účastní se povinného školení před soutěží, které provede a zajistí člověk určený organizačním výborem (obvykle vedoucí dispečinku) za přítomnosti bezpečnostního delegáta.

2.9.4. POVINNOSTI

Při opuštění stanoviště Start RZ uvede zvukové a světelné znamení v činnost

- V žádném případě nezávodí (pohybuje se svižnou rychlostí).
- Dbá na dodržování všech prvků dle bezpečnostního plánu.
- Řeší případné problémy na RZ, chová se slušně, vstřícně, s cílem dosažení pozitivního řešení. K této činnosti využívá hlasitého rozhlasového zařízení na vozidle.
- V případě potřeby předá informace na radiobodu, nebo na stanovišti stop, které zajistí řešení problému.
- Po projetí celé RZ podá informaci na dispečink.
- Předá pořadateli aktivní telefonní číslo.
- Je neustále ve spojení z důvodu nasazení vozidla při přerušení RZ.

2.10. BEZPEČNOSTNÍ HELIKOPTÉRA

Pořadatelům se doporučuje použít ke kontrole pohybu diváků v RZ bezpečnostní helikoptéru.

Nespornou výhodou bezpečnostní helikoptéry je její akceschopnost, možnost rychle se přesouvat do míst kde lze předpokládat komplikace s diváky. Nabízí spolupráci s vozem bezpečnostního delegáta, případný návrat na problematické místo i v průběhu RZ. Helikoptéra může zkontrolovat RZ i několikrát za sebou a to i v jejím průběhu, čehož nelze jinak docílit a podat okamžitou zprávu o situaci.

- Posádka helikoptéry má možnost prostřednictvím rozhlasového zařízení přímé komunikace s diváky.
- Posádka helikoptéry má možnost prostřednictvím radiostanice přímé komunikace s vozem bezpečnostního delegáta a ostatními vozy.
- Helikoptéra má možnost ve velmi krátkém čase zkontrolovat celou RZ i několikrát a přemístit se na následnou RZ.
- Výhodou je také velký psychologický efekt.
- Posádku bezpečnostní helikoptéry by měl tvořit zkušený pilot spolu s druhým bezpečnostním delegátem nebo činovníkem pořadatele s přehledem o bezpečnostní problematice, který se před začátkem rally seznámí s terénem RZ a dané lokality, vytipuje vhodný heliport, popř. zajistí potřebná povolení k přistání na soukromých pozemcích a vytvoří letový plán.

Nevýhodou je:

- Nemožnost letu v případě nepříznivého počasí
- Příliš hustě zalesněný terén RZ
- Cena

Po ukončení rally podá posádka bezpečnostní helikoptéry písemnou zprávu mapující její činnost.